

Főbb növénykultúrák terméseredményei, 2018

Tartalom

Összefoglaló.....	1
A főbb növények terméseredményei.....	1
Zöldségfélék és gyümölcsök terméseredményei.....	3
Európai Uniós kitekintés.....	4

Összefoglaló

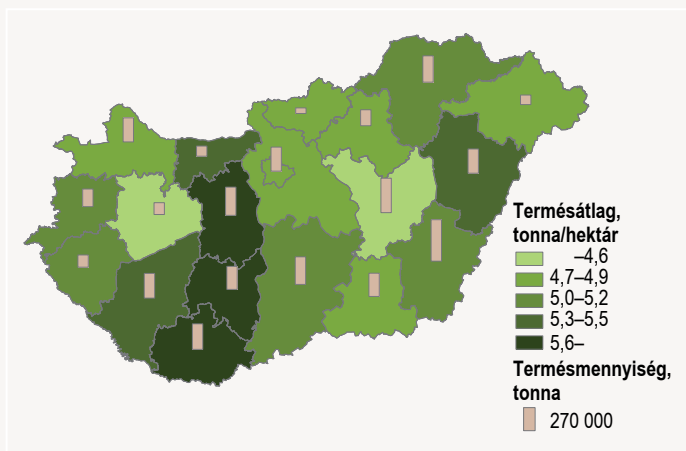
2018-ban – az előzetes adatok alapján – gabonafélékből 49 ezer hektárral kisebb területen 800 ezer tonnával több termett 2017-hez képest. A csapadék mennyisége, valamint a gyors és tartós felmelegedés kedvezően befolyásolták a kukorica fejlődését, amiből közel 8 millió tonnát takarítottak be. Almából négytizedével több termett az előző évinél, 2010 óta ez volt a második legnagyobb mennyiség.

A főbb növények terméseredményei

Az 5,2 millió tonnás **búzatermés** lényegében megegyezett a 2017. éviével. A termés mennyiség 2013 óta minden évben meghaladta az 5 millió tonnát. A betakarított terület ismét 1 millió hektár fölé emelkedett, ez 6,5%-os növekedést jelent 2017-hez képest, az előző öt év átlagától azonban 1,8%-kal elmarad. A termésátlag (5,1 tonna/hektár) az előző 5 év átlagának megfelelően alakult.

1. ábra

A búza termés mennyisége és termésátlaga megyénként, 2018*

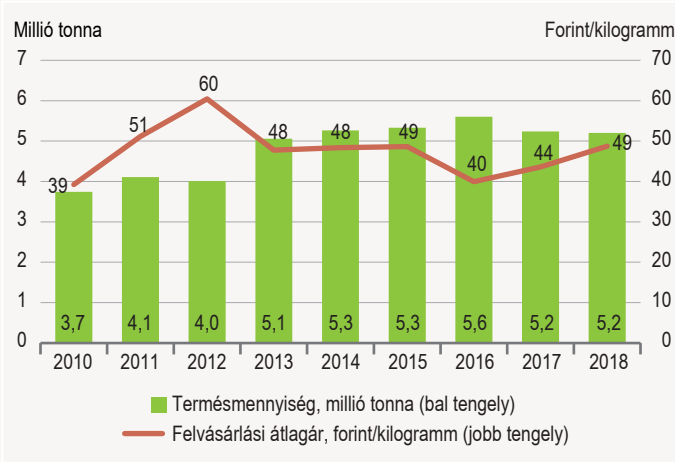

*Pest megye Budapesttel együtt.

2018-ban a legtöbb búza – az országos mennyiség több mint 10%-a – Békés megyében termett. A termésátlagok Baranya (6,0 tonna/hektár) és Fejér megyében (5,8 tonna/hektár) voltak a legmagasabbak, a legalacsonyabbak pedig Jász-Nagykun-Szolnok megyében (4,5 tonna/hektár).

2. ábra

A búza termésmennyisége és felvásárlási ára*

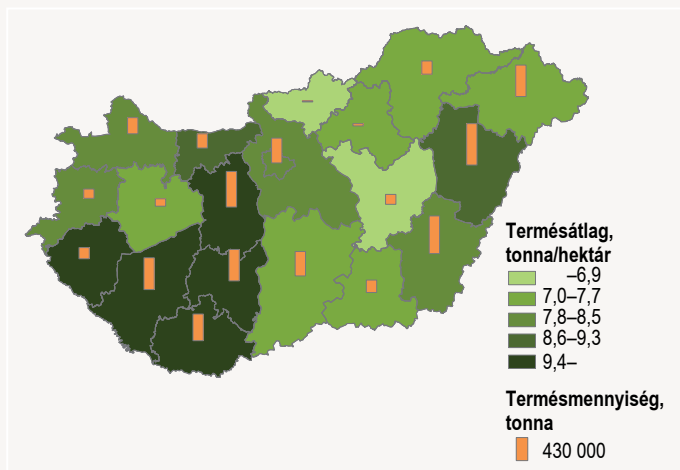
*A 2018. évi termésmennyiség előzetes, a felvásárlási ár január–novemberi adat.

2018 első 11 hónapjában szinte azonos mennyiségű búzát vásároltak fel a termelőktől, mint 2017 hasonló időszakában. A felvásárlási ár 48,7 forint/kilogramm volt, 12%-kal magasabb, mint 2017 azonos időszakában.

2018-ban a **kukorica** betakarított területe ismét 1 millió hektár alá esett (944 ezer hektár), egy év alatt ez 4,5%-os csökkenést jelent. Közel 8 millió tonna termést takarítottak be, ami a 2017. évi 18, az előző öt év átlagát 4,3%-kal múlta felül, viszont a 2016. évi kimagasló mennyiségtől 8,8%-kal elmaradt. A termésátlag 8,4 tonna volt hektáronként, 24%-kal nagyobb az előző évinél, de így is 2,2%-kal elmaradt a 2016-os rekordtól.

3. ábra

A kukorica termésmennyisége és termésátlaga megyénként, 2018*

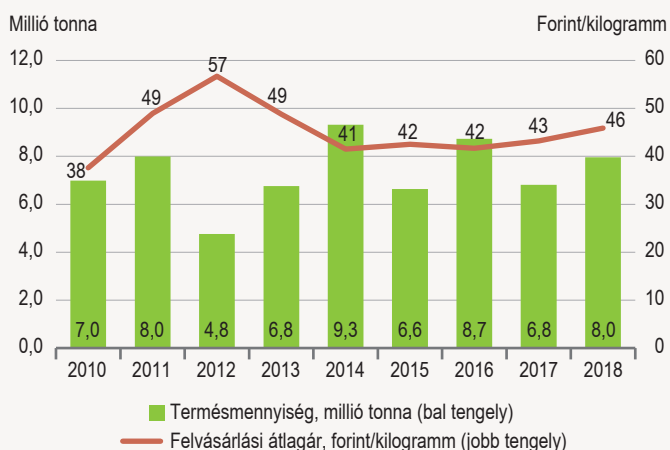

*Pest megye Budapesttel együtt.

Az őszi búza mellett a **kukorica** a legnagyobb területen termesztett növény hazánkban. 2018-ban az előző évekhez hasonlóan Hajdú-Bihar megyében termelték a legnagyobb területen (96 ezer hektár), amit Szabolcs-Szatmár-Bereg megye követ (95 ezer hektár). A legnagyobb mennyiséget (860 ezer tonna) Hajdú-Bihar megyében takarították be, ettől Békés megye csak 78 ezer tonnával maradt el. Ebben a két megyében takarították be az országos mennyiség 21%-át, összeségében 1,6 millió tonnát. Az egy hektárra jutó hozam Somogy megyében volt a legmagasabb (10,6 tonna), ezenkívül Fejér, Tolna, Baranya, és Zala megyében voltak kiemelkedő (9,4 tonna/hektár feletti) termésátlagok.

4. ábra

A kukorica termésmennyisége és felvásárlási ára*

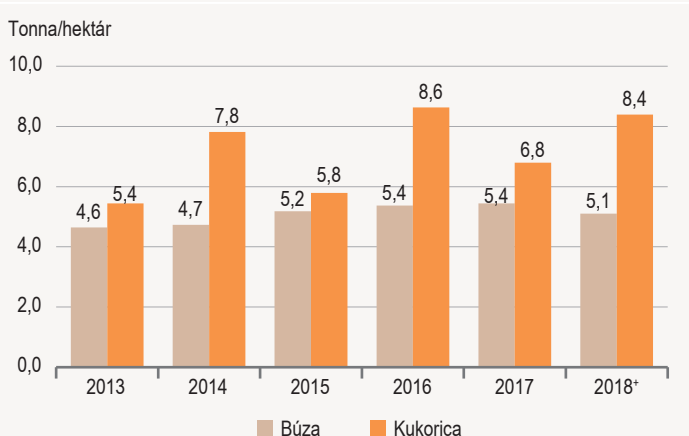
*A 2018. évi termésmennyiség előzetes, a felvásárlási ár január–novemberi adat.

2018 első 11 hónapjában 13%-kal több kukoricát vásároltak fel a termelők-től, mint 2017 hasonló időszakában. A felvásárlási ár 45,9 forint/kg volt, 6,2%-kal magasabb, mint 2017 azonos időszakában.

2013 és 2017 között a kukorica hektáronkénti termés hozama sokkal nagyobb mértékben ingadozott, mint a búzáé, leginkább a vegetációs időszak időjárási körülményeinek köszönhetően.

5. ábra

A búza és a kukorica termésátlagának alakulása

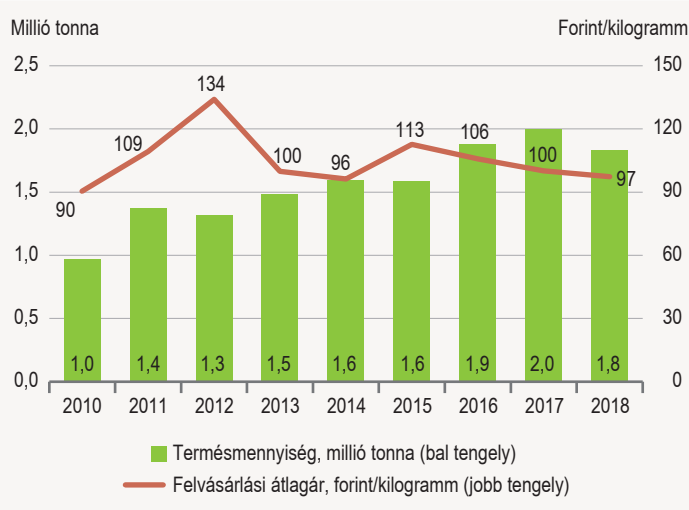
* Előzetes adat.

2018-ban a **napraforgó**-termesztők az esős tavasz és az aszályos, forró nyár ellenére kedvező, közel 3 tonnás (2960 kilogramm/hektár) termésátlagot tudtak elérni, ami az előző évinél 1,7, a 2013–2017. évek átlagánál 8,4%-kal volt nagyobb. A termés azonban az előző évinél így is 9,4%-kal kevesebb (1,8 millió tonna), mivel a betakarított terület (619 ezer hektár) 11%-kal, több mint 75 ezer hektárral csökkent.

2018 első 11 hónapjában 21%-kal több napraforgót vásároltak fel a termelők-től, mint 2017 hasonló időszakában. A felvásárlási ár 97,4 forint/kg volt, 2,7%-kal alacsonyabb az előző évinél.

6. ábra

A napraforgó termésmennyisége és felvásárlási ára*

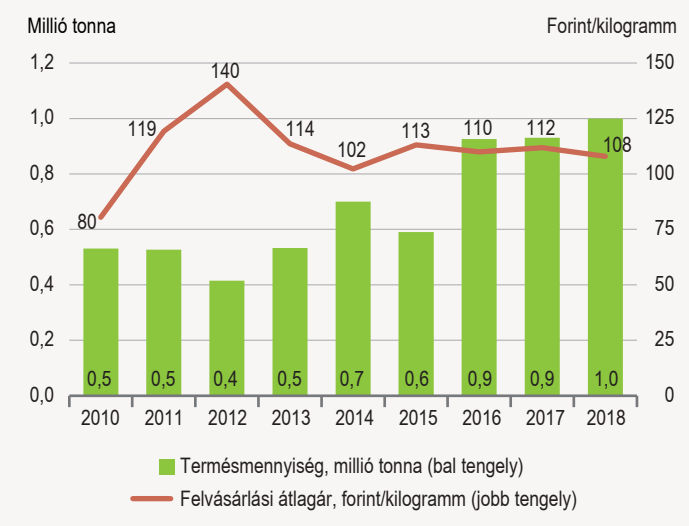

*A 2018. évi termésmennyiség előzetes, a felvásárlási ár január–novemberi adat.

2018-ban **repcét** az egy évvel korábbinál 9,4%-kal nagyobb területről, 331 ezer hektárról takarították be, ez a 2013–2017. évek átlagánál 39%-kal volt nagyobb. A növekvő betakarított terület mellett a betakarított termésmennyiség (1 millió tonna) jelentősen, mintegy 7,2%-kal haladta meg az előző évit, a megelőző öt év átlagánál pedig több mint harmadával volt nagyobb. A termésátlag 3,0 tonna/hektár volt, a 2017. évitől mindössze 1,9%-kal maradt el.

7. ábra

A repce termésmennyisége és felvásárlási ára*

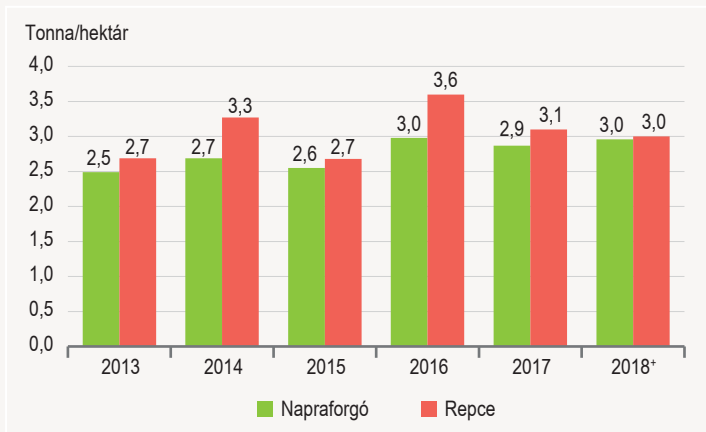
*A 2018. évi termésmennyiség előzetes, a felvásárlási ár január–novemberi adat.

2018 első 11 hónapjában 23%-kal több repcét vásároltak fel a termelők-től, mint 2017 hasonló időszakában. A felvásárlási ár 107,9 forint/kg volt, 3,4%-kal alacsonyabb, mint 2017 azonos időszakában.

Az elmúlt öt évben mind a napraforgó, mind a repce termésátlaga hullámzóan alakult. A repce egy hektárra jutó termésátlaga 2016-ban volt a legmagasabb ebben a periódusban.

A napraforgó és a repace termésátlagának alakulása

8. ábra

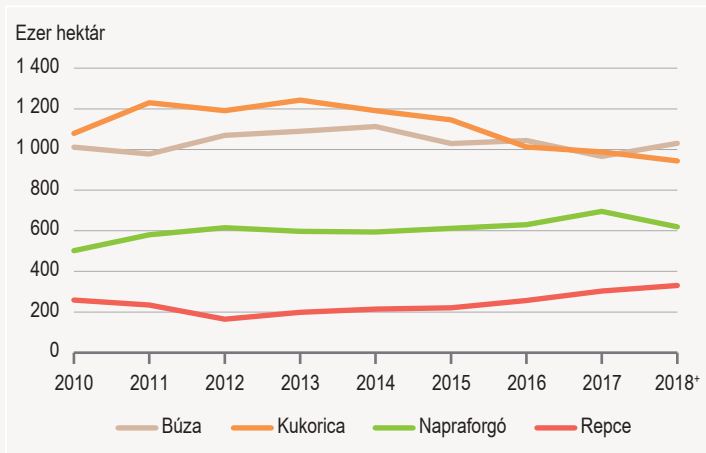

* Előzetes adat.

A négy legnagyobb területű szántóföldi növény közül 2010-től a napraforgó és a repace területe összességében kissé növekvő trendet mutat, ezzel ellentétben a kukoricáé csökkent, a búzáé lényegesen nem változott.

9. ábra

A búza, a kukorica, a napraforgó és a repace betakarított területe

* Előzetes adat.

A burgonyát nemcsak szántóterületeken, hanem konyhakertekben is termesztik. 2018-ban rontotta a terméseredményt, hogy az aszályos, majd a csapadékos időjárás miatt elszaporodtak kártevői. A szántó művelési ágban betakarított terület hatodik éve folyamatos csökkenést mutat: 2018-ban mindössze 13,4 ezer hektár volt, az előző évinél 8,7, a 2013–2017. évek átlagánál 27%-kal kevesebb. A 305 ezer tonnás betakarított mennyiség 11%-kal volt kevesebb a 2017. évinél, a hektáronkénti termésátlag pedig nem érte el a 23 tonnát.

2018 első 11 hónapjában 17%-kal kevesebb burgonyát vásároltak fel a termelők, mint 2017 hasonló időszakában. A felvásárlási ár 81 forint/kilogramm volt, 14%-kal magasabb, mint egy évvel korábban.

A cukorrépa betakarított területe nem érte el a 16 ezer hektárt, ez az előző évinél 15%-kal kisebb. A növény területe így újból visszaesett a 2015–2016. évi szintre. 2018-ban 942 ezer tonna cukorrépat takarítottak be, 20%-kal kevesebbet az előző évinél. A termésátlag (59,3 tonna) a 2017. évinél 5,6, az előző öt év átlagánál 4,9%-kal volt alacsonyabb.

Zöldségfélék és gyümölcsök terméseredményei

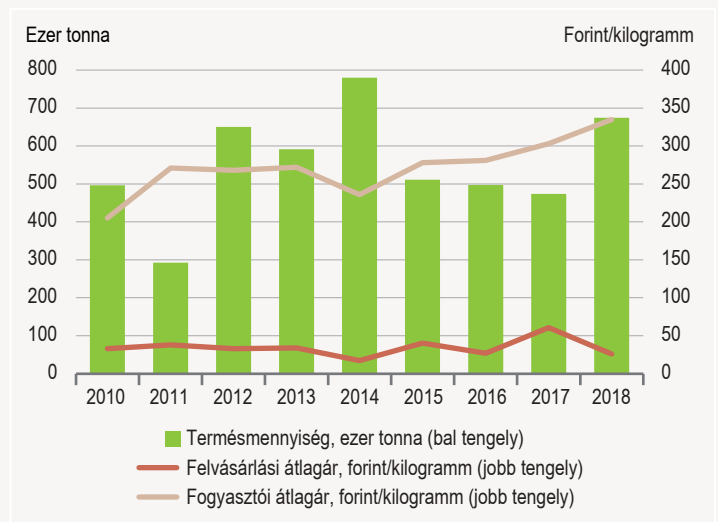
Az előzetes adatok alapján a zöldségfélék közül a csemegekukorica betakarított termésmennyisége 503 ezer tonna volt, 2,8%-kal kevesebb az előző évinél. A paradicsom termését a szélsőséges nyár nem befolyásol-

ta kedvezőtlenül, a 204 ezer tonnás betakarított mennyiség több mint 10%-os emelkedést jelentett 2017-hez képest. A zöldborsó esetében ugyanakkor nagymértékben (30%-kal) csökkent a termésmennyiség 2018-ban.

A gyümölcsfélék termése változatos képet mutat: a természetből legnagyobb arányt képviselő almából 675 ezer tonnát szüreteltek a termelők, 42%-kal többet az előző évinél. 2010 óta ez volt a második legmagasabb betakarított mennyiség.

10. ábra

Az alma termésmennyisége, felvásárlási és éves fogyasztói átlagára*

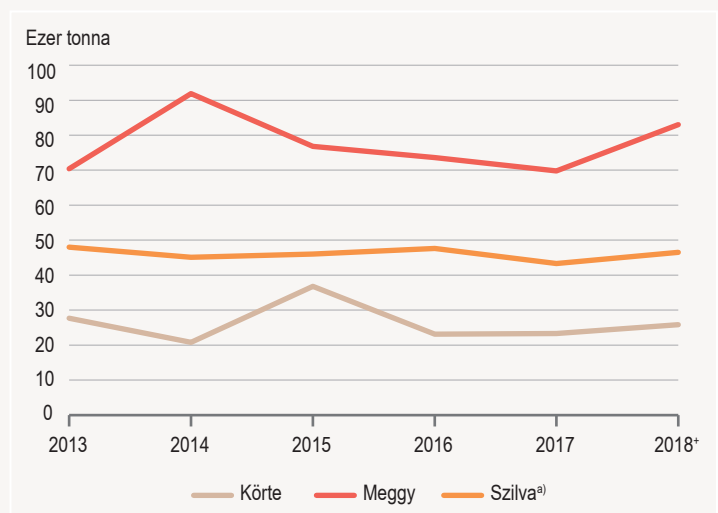
*A 2018. évi termésmennyiség előzetes, a felvásárlási ár január–novemberi adat.

2018 első 11 hónapjában 73%-kal több almát vásároltak fel a termelők, mint 2017 hasonló időszakában. A magas termésmennyiség következtében a felvásárlási ár visszaesett, átlagosan 25,9 forint/kilogramm volt, 43%-át tette ki az egy évvel korábbinak. Az alma felvásárlási ára a termésmennyiség függvényében évről évre erőteljesen ingadozik, ugyanakkor fogyasztói átlagára 2015 óta folyamatosan emelkedik.

Az előzetes adatok alapján a meggy betakarított termése 83 ezer tonna volt, ez a kimagasló mennyiség 19%-os emelkedést jelent az előző évhez képest. Az elmúlt évben betakarított közel 26 ezer tonna körte mennyisége 11%-kal, a szilvéné (47 ezer tonna) 7,4%-kal múlta felül a előző évit.

11. ábra

A körte, a meggy és a szilva termésmennyisége

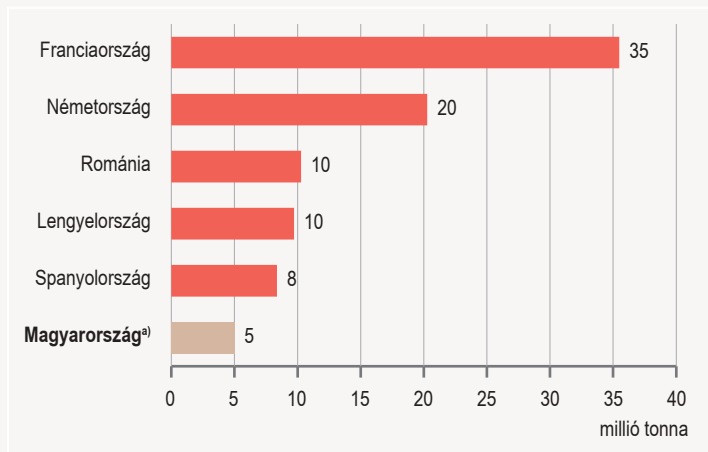
* Előzetes adat.

a) Ringlóval együtt.

Európai Unió kitekintés

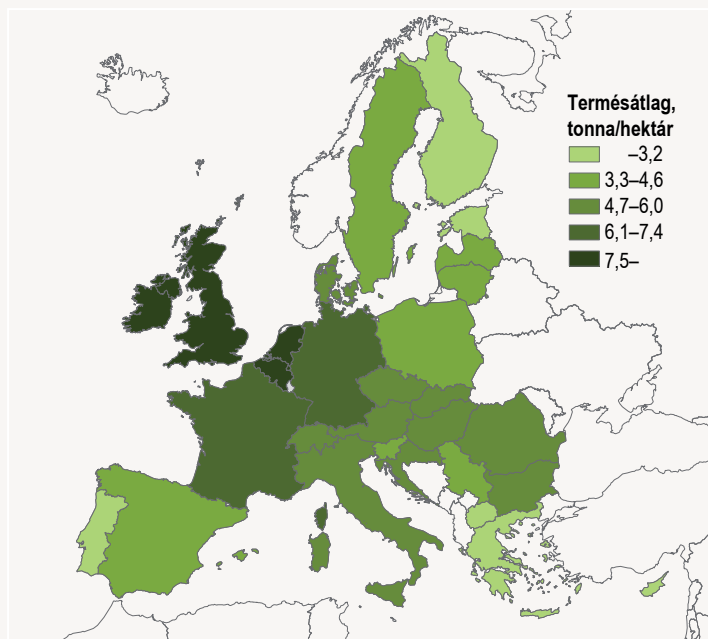
Az Európai Unióban Franciaország búzatermesztése kimagasló volt mind az összes termésmennyiség, mind az egy hektárra jutó hozamok alapján. 2018-ban itt egy hektárról 40%-kal többet (6,9 tonnát) takarítottak be, mint hazánkban.

12. ábra

A búza termésmennyisége az Európai Unió legtöbb búzát termelő tagállamaiban, 2018⁺

Forrás: Eurostat.
+ Előzetes adat.
a) KSH-adat.

13. ábra

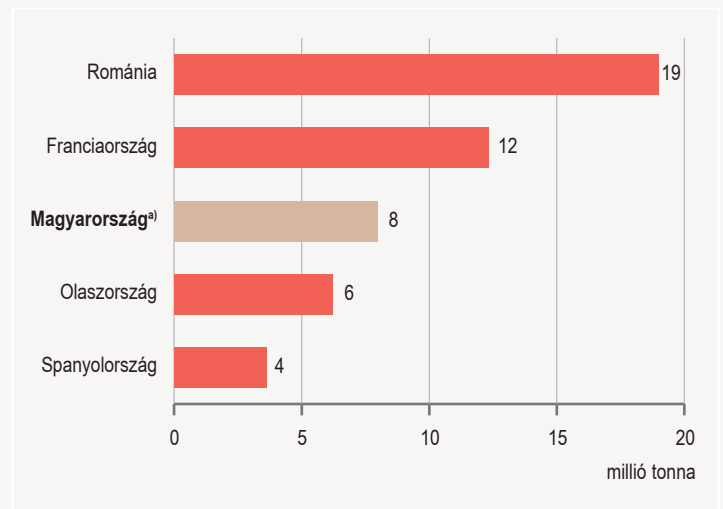
A búza termésátlaga az európai országokban, 2018⁺

Forrás: Eurostat.
+ Előzetes adat.

2018-ban az EU tagállamai közül Romániában termesztették legnagyobb területen a kukoricát (2,4 millió hektár), az unión belül ez az összes kukorica terület közel 30%-át tette ki. Franciaország 17%-os aránnyal a második, Magyarország 12%-kal a harmadik helyen áll ebben az összevetésben.

Az EU öt legnagyobb kukoricatermesztő országa termeli az uniói mennyiség 73%-át. Az Európai Unió régióinak mezőnyében az Észak-Alföld és Dél-Alföld régióban megtermelt kukorica mind mennyisége, mind egy hektárra jutó hozama európai összehasonlításban kimagasló.

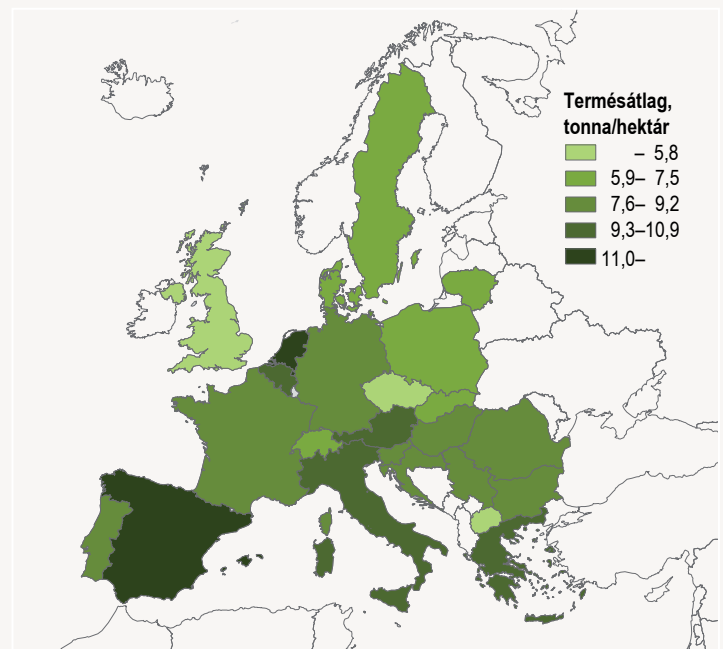
14. ábra

A kukorica termésmennyisége az Európai Unió legtöbb kukoricát termelő tagállamaiban, 2018⁺

Forrás: Eurostat.
+ Előzetes adat.
a) KSH-adat.

Hollandiában a kukorica termésátlaga 12,5 tonna/hektár volt, kiemelkedett a többi tagállam közül. Magyarország a 8,4 tonna/hektáros terméssel a kilencedik helyen áll a tagállamok sorában. A legkisebb hozamot (4,6 tonna/hektár) az Egyesült Királyságban érték el a termesztők.

15. ábra

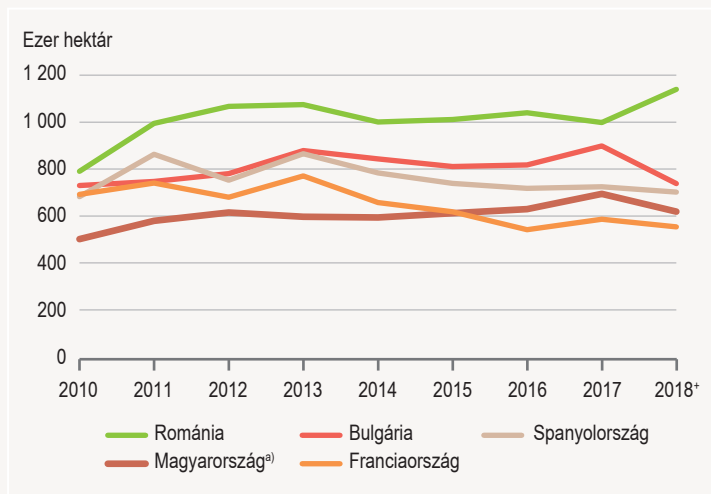
A kukorica termésátlaga az európai országokban, 2018⁺

Forrás: Eurostat.
+ Előzetes adat.

A tagállamok közül az elmúlt tíz év mindegyikében Romániában termelt a legtöbb napraforgó, ahol az uniói összterület több mint negyede (1,1 millió hektár) található. A további helyeken sorrendben Bulgária, Spanyolország, Magyarország és Franciaország áll.

16. ábra

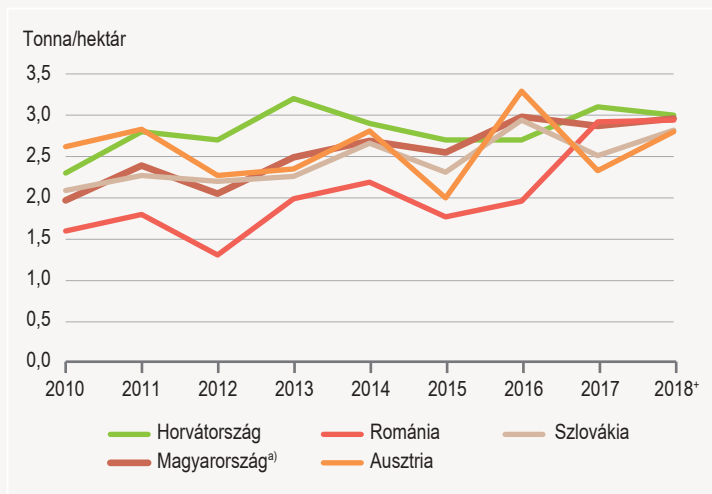
Az Európai Unió legnagyobb napraforgó-területtel rendelkező tagállamai

Forrás: Eurostat.
 * Előzetes adat.
 a) KSH-adat.

17. ábra

Az Európai Unió legnagyobb termésátlaggal rendelkező napraforgó-termesztő tagállamai

Forrás: Eurostat.
 * Előzetes adat.
 a) KSH-adat.

A napraforgó termésátlaga a termesztésben meghatározó uniós országokban növekvő trendet mutat, 2018-ra az egy hektárról betakarított mennyiség tagállamonként nagyjából kiegyenlítődt. A legmagasabb termésátlagot Horvátország érte el, 3,0 tonnával, ettől csak kevéssel maradt el Magyarország. Ezután következik Románia 2,9, majd Szlovákia és Ausztria 2,8–2,8 tonna/hektár hozammal.

További információk, adatok (linkek):

- [STADAT 4.1.20. A fontosabb szántóföldi növények betakarított területe, összes termése és termésátlaga \(1990–\)](#)
- [STADAT 6.4.1.3. Gabonafélék \(2000–\)](#)
- [STADAT 6.4.1.5. A kukorica termelése \(2000–\)](#)
- [STADAT 6.4.1.10. A burgonya termelése \(2000–\)](#)
- [STADAT 6.4.1.11. A napraforgómag termelése \(2000–\)](#)
- [STADAT 6.4.1.12. A repcemag termelése \(2000–\)](#)
- [STADAT 6.4.1.13. A cukorrépa termelése \(2000–\)](#)
- [STADAT 6.4.1.15. A lucernaszéna termelése \(2000–\)](#)

Módszertan

Elérhetőségek:

kommunikacio@ksh.hu

[Lépjön velünk kapcsolatba!](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789

www.ksh.hu